Ч. 288 Пятниця 25 грудня 1898 (6 січня 1899). Рік VIII

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

**Редакция** і **Адміністрация**: улиця Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## Вісти політичні.

*(Цікаві події з буковиньского сойму. — Речинець скликаня парляменту. — Справа ческих шкіл у Відни. — Ворохобня на Филипинах. — Ситуация на Креті).*

Конець буковиньского сойму був зі взгляду на Русинів цікавий і длятого подаемо тут справоздане з него після „Буковини“, іменно ту часть, в котрій розходило ся о Русинів. Коли на послїднім засїданю залагоджено справи з порядку дневного, настала перерва а „Буковина“ доносить дальше так:

По тім перервав маршалок краевий засїдане на 10 мінут; хотяй в дійстности перерва тревала більше чим годину. На порядку дневнім була справа важна, бо справа вибору видїлу краевого. Ту найшла ся більшість соймова, а з тим і Русини в прикрім положеню. Більшість згодила ся, щоби до видїлу краевого увийшов один Русин, а то з куриї сїльскої. Тимчасом забракло одного посла, а то ґр. деля Скалї (вибраного як раз з IV. куриї). То прикре положене хотїли Волохи використати. Але щоби тому запобічи поставив барон Кохановский внесене, щоби замкнути засїдане. Тому спротивив ся маршалок Лупул (Волох), кажучи, що засїдане замикати не може без вибору ново видїлу краевого, покликуючи ся на письмо цїсарске та на §. 14 і 15 реґуляміну соймового. Виводам маршалка супротивив ся рішучо посол Николай Василько.

На скрізь льоґічно обдумана бесїда посла Николая Василька була держана в поважнім парляментарнім тонї. Ударив він сильно на хитру сторону Волохів, що хотїли використати в тій хвили прикре положене соймової більшости, що було полученим з великою кривдою для Русинів. Справедливі люди так не зроблять, щоби найчисленнїйший нарід на Буковинї не мав анї одного заступника в видїлї краевім. Тому сойм не повинен брати за зле руским послам, коли вхоплять за одинокий спосіб ратунковий, а то, що будуть голосувати за замкненем засїданя. Зі сторони Волохів промавляв пос. Янку Фльондор, маршалок Лупул, бар. Мустаца, та Вольчиньский. Бесїди послів Волохів були переповнені национальним шовінїзмом до того степеня, що не важили ся сказати, що по всякій справедливости належить ся Волохам значна більшість заступників в видїлї краевім вже хоть би тому, що они е „властивий історичний буковиньский нарід“. Однак Волохи не заявили тим нїчого мудрого, як хиба то, що не знають історпї тої землї, на котрій мешкають. За замкненем засїданя промавляли ще пос. Пігуляк і др. Смаль-Стоцкий. Прикру ситуацию закінчив пос. бар. Кохановский, поставивши внесене, щоби перервати засїдане на яких 5 хвиль, щоби за той час прийшло до можливої згоди поміж ворожо настроеними партиями.

Вибір видїлу краевого відбув ся тайно на картках. Вибрано слїдуючих послів: З ґрупи більшої посїлости бар. Мустацу, а его заступником архімандрита Калїнеску; з ґрупи міст дра Рота, а заступником Лянґенгана; з ґрупи сїльскої увийшов до видїлу краевого Іл. Ончул яко член, а яко заступник Николай Василько; наконець з цїлої палати вибрані радник суду краевого Боґосевич і др. Смаль-Стоцкий, перший в характері члена, а другий в характері заступника, члена видїлу краевого.

По виборі видїлу краевого замкнув маршалок засїдане, а заразом і сесию соймову, заявляючи, що ще не знае коли нова сесия буде отворена; впрочім повідомить о тім п. послів в своїм часї.

Речинець скликаня австрийского парляменту все ще не означений. Politik, а за нею і віденьскі ґазети нотують чутку, що парлямент мав би бути скликаний на 16 с. м., але лиш тогди коли би не станули тому на перешкодї які важні події на Угорщинї.

Чехи завзяли ся на Відень і хотять конче завести там публичні ческі школи, котрі впрочім суть там навіть і потрібні, бо у Відни перебувають сотки тисячів ческих родин і то як-раз людий найбіднїйших, котрі не в силї давати своїм дїтем приватно потрібне образоване. Чехи отже основали у Відни кілька приватних шкіл а тепер подали просьбу до віденьскої краевої Ради шкільної, щоби ті школи вільно було отворити, але Рада шкільна відкинула ту просьбу.

Положене Американцїв на Филипинах стае з кождим днем що раз більше критичне. Ворохобня против Американцїв росте; доси знаходить ся вже сїм більших міст в руках повстанцїв. між тими Панікі і місто Ільоільо на острові Панай, котре по Манїлї есть найбільше і числить 12.000. Крім того ширить ся ворохобня також на острові Наґрос. Місцеві жителї кажуть Американцям: Ми вам дуже вдячні за то, що ви нас висвободили з одної неволї, але не маемо охоти гнути карк і лїзти в другу.

## ОТЕЦЬ і СИН.

*(З анґлїйского — В. Макея).*

Перед кількома роками вертав я з Америки пароходом: „Сибір“, одним з найлїпших кораблїв славної тодї парохідної компанії Кунард. Тодї не їздили ще так відважно по Атлянтийскім океанї, як нинї. Скорі, шрубові пароходи були ще незнані; кораблї їздили собі вигідно і поволи десять або й дванайцять днів.

Капітан Камерон, комендант „Сибіра“, був тодї управителем корабельного відділу товариства. Того відзначеня був він достойний з кождого вгляду і мав славу найлїпшого моряка. Безпечність свого корабля мав все на увазї і строго глядів на точне повнене обовязків зі сторони залоги. Его присутність будила довіре, і в часї бурі чулись ми якось безпечнїйше, коли на містку команданта стояв капітан Камерон.

Его син Рональд був на корабли четвертим офіциром. Був то хороший молодець, веселий а постійний як скала. Его споріднене з командантом корабля не давало ему в нїчім нїякого права на першеньство. Отець обходив ся з ним на корабли як з чужим. Однако мимо тої здержаности видко було, що обох лучать найсильнїйші звязи любови і не треба було великої зоркости, аби пізнати, що командант був потайки гордий з свого сина.

Дорога скоро наближала ся до кінця. Одного вечера капітан заявив, що після всякої імовірности наближимо ся досьвіта до ірляндского побережа. Многі з нас умовили ся вийти вчасним ранком на поклад.

Нас покрила темна, душна і дожджлива ніч з неспокійним морем. Ще довго потім, коли ми пішли до своїх кают, лежав я прислухуючись гукови бурі.

В корабельнім сальонї не було нїкого, сьвітло погашено. Нараз около півночи роздав ся крик, але такий, що кождого, хто его чув, переняв страх.

— Огонь! Горить!

Вискочивши з ліжка, одївсь я чим скорше і пігнав на гору. Вскорі опинивсь я серед товпи тих, що силували ся вибігти по сходах з своїх кают на гору. Напів одїті мужчини і женщини бігли в дикім переполосї із шаленим криком на поклад.

Огонь вибух в передній части корабля. Капітан, офіцири і часть залоги були вже около години при роботї, борючи ся з розгуканим пожаром. Але полумінь розширила ся аж до подорожних в передній каютї, котрих було дуже богато на корабли.

В миг ока, коли я дістав ся на поміст, пізнав я, що нас стрітила страшна пригода. Як шалені гнали ся люди в другу сторону корабля, аби схоронити ся. Так глотили ся, що аж одні других перевертали. Многі із залоги труспиво опустили свої становища, під покривкою, що здержують подорожних; але в дійстности старали ся також схоронити.

В тоту глоту кинув ся і капітан Камерон. Вговорював, сварив, грозив, ба й просив, але всьо дармо. Не міг здержати напору.

Нїколи перше не бачив я подібної страшної картини. Та боруча ся товпа людий, осьвітлена ярким блеском полуміни, представляла вид, якого до смерти не можна забути. Спущено човен за човном, і всї они в одній хвили так заповнили ся, що ледве видко було береги з води. Крик жінок, кликане потапаючих о поміч, проклони мужів, мішало ся в один страшний гамір.

По пів годинї не було вже ні одного човна під рукою. Пожар ширив ся постійно в напрямі задної части корабля, де товпило ся ще звиж сто жінок і дїтий.

Цїлу ніч боролись ми з полуміню з силою розпуки, аби задержати огонь в однім місци. Але наші всї змаганя були безуспішні.

Вкінци заяснів розсьвіт. Ми розпучливо розглядали ся довкола. Там далеко ще від нас, на північний захід виднїла над морем слаба, синява смуга. Земля! — о коби ми могли до неї дістатись.

Капітан вступив на командантский місток. Велів кермувати кораблем до берега і приказав машинїстови удержувати повну пару аж до послїдної хвилї.

Дотеперішний проводир ворохобників на Филипинах Аґінальдо пішов разом з своїми приятелями в гори на Люццоні і лагодить ся там до війни з Американцями. Нема сумніву, що Американцям удасть ся портові міста і побережні місцевости побороти своїми пушками корабельними і дістати в свої руки, хоч що до Ільоільо річ трудна, бо море під сим містом мілке і для великих кораблів не приступне. Але на суши ледви чи Американці дадуть собі раду з войском повстанців. Що они не здібні до великої війни на суши, того найліпші докази дали на Кубі. Ворохобня на Филипинах буде длятого доти тревати доки будуть єї піддержувати з заграниці. А що єсть богато держав, котрі дуже тому противні, щоби Филипиньскі острови лишили ся при Американцях, то годі предвидіти конець ворохобні.

До Pol. Corr. доносять з Атин, що на Креті настав роздор межи тамошними проводирями грецких християн, чого впрочім знатоки відносин на Креті сподівали ся і вже давно наперед заповідали. Роздор настав з причин особистих і то було причиною, що верховний проводир повстанців др. Сфакіянакіс постановив був покинути остров і хотів виїхати до Греции, але на просьбу кн. Юрия змінив свою постанову. Князь старає ся всякими способами, щоби роздорови межи проводирями зробити конець і взагалі недопустити до того, щоби християни розбили ся на партиї і тим ще більше утруднили правительству єго становище; але не велика надія, що то князеви удасть ся.

---

# Новинки.

*Львів дня 5-го січня 1899*

— **З нагоди надходячих Різдвяних сьвят** пересилаємо всім нашим Вп. Читателям сердечні желаня.

— **Недільний відпочинок** в державних урядах завів від Нового Року п. Намістник гр. Лев Пініньский в той спосіб, що ні урядники ні служба не будуть від тепер обовязані являти ся в бюрі на Різдво, Новий Рік, Боже Тіло, Великодну неділю і понеділок і лише по черзї один урядник та один із служби будуть повнити в урядї дижур.

— **Ц. к. Адміністрация податків у Львові** оповіщує: Відповідно до оповіщеня ц. к. кр. Дирекциї скарбу у Львові з дня 12-го грудня 1898, ч. 122.495, оголошеного в урядовій части „Gazet-и Lwowsk-oї“ з дня 22 грудня 1898, ч. 294, котрим визначено до предкладаня фасий до податку рентового і особисто-доходового на 1899 рік речинець до дня 15 лютого 1899, подає ся сим до відомости, що мешкаючі у Львові контрибуенти, котрі по мисли закона з д. 25 жовтня 1896. В. з. д. ч. 226, обовязані до предкладаня фасий до податку рентового, взглядно до податку особисто-доходового, на р. 1899, можуть їх зложити також устно в ц. к. Адміністрациї податків у Львові, при площі Цловій, ч. 1. на II-гім поверсї, в годинах від 9-тої до 1-ої з полудня і від 4—7-ої вечером, а то в слїдуючих днях місяця січня 1899:

Контрибуенти, котрих назвища розпочинають ся на букву:

| | |
|---|---|
| А . . . | 9 січня 1899; |
| Б . . | 10 і 11 „ „ |
| Ц, Д . . . | 12 „ „ |
| Е, Ф . . | 13 і 14 „ „ |
| Ґ . . | 16 і 17 „ „ |
| Г . . . | 18 „ „ |
| І, Й . . . | 19 „ „ |
| К . . | 20 і 21 „ „ |
| Л . . . | 23 „ „ |
| М . . | 24 і 25 „ „ |
| Н, О . . . | 26 „ „ |
| П . . | 27 і 28 „ „ |
| Р . . | 30 і 31 „ „ |
| С . . | 1, 3 і 4 лютого 1899 |
| Т, У . . . | 6 „ „ |
| В, З . . . | 7 „ “ |

Позаяк число контрибуентів у Львові підлягаючих особисто-доходовому податкови обчислене на 12.000, а значна часть їх схоче складати фасиї устно, проте взиває ся інтересовані сторони, аби для оминеня натовпу і страти часу, схотїли як найточнїйше придержувати ся наведеного зарядженя. Вкінци подає ся до відомости, що контрибуенти, котрі схотять самі написати фасиї, одержать дотичні друки безплатно в протоколї Адміністрациї в урядових годинах.

— **Руский театр,** що перебуває тепер в Рогатині, дав в сих днях такі представленя: дня 7-го січня „Честь“ Судермана, дня 8 січня „Нещасне кохане“, а дня 10 січня „Зі ступеня на ступінь“.

— **Кістяк допотопного зьвіра** викопано послїдними днями в Англиї під містом Петербру. Єго довжина виносить від кінця носа до кінця хвоста 15 метрів. Подібний великаньский кістяк добув з землї перед 60 лїтами також в Англиї Ришард Овен і назвав єго „цетіозаврус“.

— **Нещастна пригода.** В часї поєдинкової науки в Еденбурзї на Угорщинї підпоручник Сабокі пхнув так нещасливо свого товариша поручника Мурвая, що той по двох годинах помер.

— **Дирекция Товариства для розвою рускої штуки** повідомляє своїх членів, що до Ради знатоків для рішаня в артистичних справах Товариства вибрані голосованєм (за помочию кореспонденциї) пп.: Корнило Устиянович, Александер Скруток і Антоній Пилиховский, і висилає своїм членам уплатившим цїлий удїл книжочки удїлові і декларациї, котрі просить відповідно виповнити і як найскорше декларациї звернути під адресою Товариства (Підвале ч. 7). По викінченю деяких замовлень, повірених Товариству, зачне Дирекция повідомляти своїх членів, як і ширшу публику, о важнїйших порішених справах.

— **На дохід „Бурси ім. сьв. О. Николая“ в Перемишли** устроює Товариство тої Бурси дня 24 н. ст. січня 1899 у великій сали перемиского маґістрату Вечер з танцями. Вступ на салю від особи 1 зр. 50 кр., для родини з трех осіб 4 зр., для родин зложених з чотирох осіб; 5 зр. — Наддатки жертви приймає ся з подякою. Музика войскова. — Запрошеня вже розіслані; хто би не дістав, зволить зголосити ся до п. Льва Несторовича в Перемишли, ул. Ваштова 25, а сейчас вишле ся по раз другий.

— **Самоубийства.** В Перемишли застрілив ся в ночи з недїлї на понедїлок вояк 10-го полку піхоти, полишивши письмо, що умирає з причини нещастної любови. — У Львові застрілив ся дня 2 січня с. р. однорічний охотник 80-го полку п. Штеґбавер. Причиною самоубийства була нервова недуга.

— **Інфлюенца.** В наслїдок змінчивої і непостійної погоди в многих краях лютить ся інфлюенца. В Петербурзї прибрала она навіть грізні розміри і пориває жертви. І у Львові гостить та недуга і западає на неї богато людий.

— **Опришок.** З Мукачева доносять: Вже від довшого часу лучали ся тут в улици, ведучій до зелїзничого двірця сьмілі напади, сполучені з рабунком на переходячі тамтуди особи, однако виновників тих нападів не можна було віднайти. Вчера вечером в тій самій улици напав на кравця Людвика Вайса вояк 65-го полку піхоти. Коли напастований почав боронити ся, вояк добув револьвера і стрілив до него так успішно, що Вайс упав на місци трупом. На крик Вайса поспішили люди на поміч і пустили ся в погоню за утїкаючим вояком, котрий схоронив ся до касарнї, де єго на подвіри зловлено. Як здаєть ся, він був виновником попередних нападів.

— **Старинні чудеса.** Одна часопись подає що при старинних сьвятинях находили ся автоматичні двері. Той прилад був дїлом великого механїка Геропа. Як жрець вступив до присїнка, запалювано огонь на однім з престолів. Огонь розгрі-

---

Надмірна праця коло ратованя мала для многих сумні наслїдки. Але кождий з нас, здавало ся, мав в тій хвили надлюдску силу волї. Рональд Камерон находив ся постійно в безпосередній близькости огню, а хоч мав попалену одїж, лице зачорнене, а волосє спалене майже аж до корїня, працював невтомимо.

Вискочивши на поруче корабля, тягнув за собою вужа. В тім почув я страшний крик. Обернувши ся скоро, побачив я, що хоробрий молодець, втративши рівновагу, упав в поре головою назад.

Я поглянув на місток. Капітан був там доси і також бачив, що стало ся. На єго лици появив ся на хвилю вияв страху. Скочив наперед, маючи очевидячки на гадцї, видати приказ до задержаня корабля.

Але в тій хвили спочив єго погляд на тій товпі людий, що безпомічні тиснули ся на задї корабля. Задержав ся, а витягнена єго рука опустилась в долину. Колиби корабель задержав ся, була би й та слаба надїя на виратоване нещастних подорожних страчена.

Аби ратувати свого сина мусїв би був жертвувати житє звиж сотки женщин і дїтий. Хвильку вагував ся, але єго душевна борба скоро скінчила ся. Рішив ся в користь подорожних, а сина полишив єго судьбі.

Молодий Камерон появив ся ледве двайцять метрів за нами над водою. Махав одною рукою над головою. Попращав нас на розлуку і крикнув голосно та відважно:

— Лиш дальше, наперед — о мене не дбайте!

Вхопивши ся за поруче командантского містка, глядів капітан з напруженєм на берег. Назад вже не оглядав ся.

І дальше гнав ся горіючий корабель в повнім грози, страшнім поспіху. Викликана шаленою їздою струя воздуха помагала до скоршого ширеня полуміни. Однако лиш від того поспіху зависїла одинока наша надія на ратунок. Земля з кождою хвилею ставала перед нами виразнїйше.

Огонь обхопив вкінци відділ машиновий. Ми уступали поволи перед полуміню, борючи ся з нею о кожду пядь помоста. Інжинери і палячі, що витревали на своїх становищах аж до послїдної хвилї, прийшли на гору і помлїлї попадали коло наших ніг.

Мужчини з капітаном Камероном на чолї, обступили женщини і дїтий, аби їх хоронити до послїдної хвилї. Горячо ставало чим раз більше. Здавало ся, що скоро будемо вибирати між огнем а водою.

В тій хвили кинув я тужний погляд до берега Слава Богу! З кождого заливу виплили човна нам на стрічу. А скорий вітрильний човен гнав ся поперед инших до нас.

Скорше як за десять мінут човен причалив до корабля, а ми почали висаджувати на него женщини і дїти. Послїдні човна приплили скоро за ним і гнеть пристанули під кораблем. Не було хвилї до страченя, огонь страшно ширив ся; кождої мінути боялись ми експльозиї кітлів.

— Викиньте линву і скачіть в море! — крикнув капітан.

Ми сейчас послухали. Коли знов появились ми на верху, приплило до нас кільканайцять човнів і вскорі були ми всї безпечні.

Нараз роздав ся страшний гук, горіючі бальки розлетїли ся на всї сторони та сичачи гасили ся довкола в водї. Відтак потонув „Сибір“ поволи перед нашими очима. За хвилю не було вже нїчого видко лиш самі недопалені бальки, котрими грали филї.

Коло одної ратункової стациї на пустім побережу висаджено нас на землю. Кілько було можна поміщено в будинку; инші мусїли примістити ся як і де хто міг.

Урядники робили всьо, аби лиш заспокоїти наші потреби. Вислано післанцїв до міста, аби замовили вози.

Однако всїх нас пригнїтав смуток. Не було нїкого між нами, хто не відчував би, що має завдячувати своє житє благородному поступкови капітана.

Цїлий день мусїли ми пересидїти на ратунковій стациї. Над вечером замітив я якесь занепокоєнє між людьми, що робили службу. Я спитав о причину.

— Ми одержали сиґнал із скал Фастнет — відповів менї один з них — але доси не можемо єго добре зрозуміти. Я лиш тілько зрозумів: „Ми виловили....“ — проче незрозуміле. Саме тепер відпливає човно від тих скал.

Скали Фастнет здіймали ся з моря яких сїм до вісїм миль від морского берега. Хоч показали менї напрям, де они лежать, то я міг розпізнати ледве невиразні зариси з вежі будинку. Може годину пізнїйше звернув мою увагу нечайний крик. Не був то звичайний

вав воздух, що діставав ся рурами до начиня з водою, уміщеного під землею і витискав сю воду рурою до иншого начиня. То остатне начине під впливом тягару води опадало, тягнучи за собою ланцух, що вив ся на около завіс в дверях. Так отже жрець вправляв двері в рух і отвирав собі сьвятиню не доторкнувшись єї рукою. Як жрець виходив з сьвятині, то двері зачиняли ся в той сам спосіб. Очевидно, що того ґеніяльного винайденя уживали жреці до ошукованя людий і держали всьо в тайні, а — божества творили чудеса, бо отворили і замикали чемно для жреця двері.

— **Дивний випадок** лучив ся оногди в родині Ґ. в Варшаві. Перед десятьма лїтами пані Ґ. поховала в однім дни двоє дїтий і в жалю за ними збожеволїла. Всякі средства і проби приверненя недужій здоровля показали ся безуспішними. Була і в заведеню для божевільних, звідки відобрали єї перед півтора роком назад до дому. Лїкарі орекли, що апатичний стан недужої вже не змінить ся. Але брат недужої, др. К., приїхавши до шурина на сьвята, запроектував ще одну пробу, пригадуючи собі, що его сестра перед недугою дуже любила убирати дїтям на сьвята ялинку. Казав і тепер убрати ялинку, осьвітити гарно, а рівночасно прикликав двоє дїтий сторожа. Пані Ґ., впроваджена нагло до комнати, в котрій була ялинка з горючими сьвічками а дїти весело колядували — страшно закричала, і зомлївши, упала на підлогу. Ся торжественна хвиля викликала власне пожадану реакцию. Недужа — як доносять варшавскі часописи — відзискала вже притомність ума, а хоч в наслїдок сильного зворушеня хвилево занедужала, однак лїкарі одноголосно твердять, що она незабавом поверне цїлком до здоровля.

— **Засуджена по смерти на арешт.** Дня 26 с. м. убив у Відни якийсь невислїджений доси злочинець і порізав в страшенний спосіб 41-лїтну дївчину Гофер, особу легкого способу житя. Як-раз на другий день мала она ставити ся перед судом за то, що волочила ся по ночи. Судия не знав що стало ся. Коли отже викликано імя Франціски Гофер а она не явила ся, судия переконав ся насамперед, що запізваний доручено завізване а відтак опираючись на зізнаню сьвідка поліцияна, засудив Франціску Гофер заочно, увзгляднюючи єї нужду і старший вік на три днї арешту. Але по полудни довідав ся судия, що рано засудив мертву особу на арешт. Засуд очевидно есть неважний, але судия все-таки наробив собі клопоту, бо тепер мусить суд віднести ся до власти політичної, чи засуджена була дійстно та сама, котру убито, відтак буде мусїв знов розписати розправу і остаточно з причини смерти запізваної застановити карне поступоване.

— **Комічна істория** приключила ся недавно в Чернівцях. Товариство Мироносиць роздавало бідним дївчатам, ходячим до школи одїж. Між иньшими поручено товариству бідну дївчину Катерину Горовіц. Хоть як то назвище звенить з жидівска, то таки звернено на ню увагу і пані роздаючі ті запомоги умисно вважали, щоби єї не поминути. Але такої дївчини годї було найти, та коли вже всї обдаровані розходять ся, лишае ся ще одна дївчина. Питають єї, як вона зове ся? — Катерина Воробець — відповідае дївчина. Отже видко в школї зробили зі слова Воробець — Горовіц.

— **Померла** в Завадцї коло Калуша дня 24 грудня жінка місцевого пароха Наталія з Левицких Скоробогата.

---

викрик радости, бо то звучало як дикий рик товпи, котру обняла радість. Я чим скорше збіг з вежі і побачив перед дверми глоту. Але що то? Чи то можливе? — Так посеред стовплених людий стояв Ренальд Камерон!

Капітан, що також зачув той крик, вийшов за мною. Перший раз по тім страшнім дни опустили его сили. Упав на груди сина, а сльози радости поплили з его очий.

— Справдї — говорив Ренальд, коли ми єго обступили, аби стиснути его за руку — ви вже певне не гадали, що побачите мене в рядї живучих. А о своїм ратунку розкажу вам в кількох словах. Коли я нинї рано упав через край корабля в море, то перед усім побачив ясно, що кожда проба плисти до берега була би лиш пустим траченем сил. Тому я здав ся на волю филь і они несли мене наперед. Нараз, коли я розглянув ся, побачив, що морскі филї принесли мене аж під скали Фастнет. Тепер погадав я підняти борбу о своє житє. Я плив в напрямі скал. На щастє увидїли мене вартівники в стражници і виплили на своїх човнах против мене. Вхопили мене, коли я вже стратив сьвідомість. Непритомний лежав я більшу половину дня. Коли вернула менї сьвідомість, дізнав ся я о радістній новинї, що вам удало ся так щасливо уйти смерти.

Не потребую й говорити, що разом з капітаном поділяли ми всї без виїмки его радість, з уратованя того хороброго молодця, котрого відвазї завдячували ми наше житє.

---

# Штука, наука і література.

— **П. Філярет Колесса** оповіщує: В виданій мною „Перший Службі Божій на чотири голоси мішаного хору“, композиций Корсакова („Милость мира“, „Свят“) і Рафаловича („Вірую“), написані без означеного такту, способом речітативу, після всхідних напівів, та як-раз відповідають нашому обрядови. Ті пісні співають ся, як лиш можна, тихо і повільно, з виразною деклямациєю слів. Ноти, котрими кінчать ся поодинокі реченя (фрази) музичні, треба протягати довго і що-раз тихше, так, щоби голос, стихаючи, наконець згубив ся. Дуже тихо і лишень з малими crescend-ами співає ся також „Іже Херувими“ Корсакова. Послїдну фразу в „Свят“ можна співати сильно. У „Вірую“ mf (мірно сильно) дозволене лише в тих місцях, де сопран або тенор має фіґурациї. — Як лиш розійде ся „Перша Служба Божа“, можна буде приступити до виданя дальших „Служб Божих“, в котрі увійдуть дібрані а мало звісні у нас твори: Бортнянського (особливо ті, що основані на ірмольоґічних напівах) Чайковского, Металлева, Глинки — правдиві перли церковної музики. Пісні будуть добирати ся по можности не трудні. — Цїна лишає ся однакова: без пересилки 1 зр., із звичайною пересилкою 1 зр. 10 кр. а з рекомандованою 1 зр. 20 кр.

# Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: „Австро-угорско-баварский звязок зелїзничий“. З днем 1 січня 1899 входить в житє нова тарифа часть II., зшиток D. зшиток спільний.

Рух льокальний. Додаток V. до тарифи для перевозу осіб, пакунків подорожних, посилок експресових і псів. Часть I. і II. з 1 січня 1898. З днем 1 січня 1899 входить в житє додаток V. до тарифи для повнєсного руху. Після сего додатку виключає ся зелїзницю льокальну „Ческа-Ліпа-Німес“ з тарифи для ц. к. австрийских зелїзниць державних, внаслїдок чого карти річні, карти на часткові простори і карти абонаментові ц. к. австр. зелїзниць державних не управняють від 1 січня 1899 до їзди на шляху згаданої зелїзницї льокальної.

# Телеграми.

**Відень** 5 січня. Тутешна рада громадска постановила на вчерашнім засїданю звертати всї письма виплані до неї з Австро-Угорщини а не писані по німецки.

**Відень** 5 січня. Після N. fr. Presse криза на Угорщинї буде в той спосіб залагоджена, що Банфі уступить.

**Брукселя** 5 січня. Кн. Віктор Наполеон заперечує рішучо вість, мов він хотів виконати якийсь замах на француску республику.

**Льондон** 5 січня. Бюро Райтера доносить, що в суботу відбули ся в Ільоїльо збори повстанців, на котрих принято до відомости справоздане делеґациї повстанців до ґен. Мілеса. Делеґация просила, щоби Мілес здержав похід войска, доки аж повстанцї не порозуміють ся з Аґінальдом. Заряджено всякі средства, щоби перешкодити тому, коли би Американцї хотїли взяти місто. Войска повстанців від рана до вечера вправляють ся в робленю оружием, а Американцї мусять дивити ся на то спокійно зі своїх кораблів.

## Курс львівский.

| Дня 5 січня 1899. | платять | жадають |
|---|---|---|
| **I. Акциї** за штуку | зр. кр. | зр. кр. |
| Банку гінот. гал. по 200 зр. . . . | 377·— | 387·— |
| Банку кред. гал. по 200 зр. . . | 200·— | 210·— |
| Зелїз. Львів-Чернів.-Яси . . . . . | 296·— | 299·— |
| Акциї гарбарні Ряшів . . . . . . | 205·— | 212·— |
| Акциї фабр. Липиньского в Сяноку. | 258·— | 265·— |
| **II. Листи заставні** за 100 зр. | | |
| Банку гіпот. 4% корон . . . . . | 96.50 | 97·20 |
| Банку гіпот. 5% преміов. . . . | 110·— | 110·70 |
| Банку гіпот. 4½% . . . . . . . | 100·00 | 100·70 |
| 4½% листи застав. Банку краев. | 101.10 | 101·70 |
| 4% листи застав. Банку краев. . | 98·— | 98·70 |
| Листи застав. Тов. кред. 4% . . | 97·— | 97·70 |
| „ „ 4% льос. в 41 літ. | 97·— | 97·70 |
| „ „ 4% льос. в 56 літ. | 95·90 | 95·70 |
| **III. Облїґи** за 100 зр. | | |
| Пропінацийні гал. . . . . . . . . | 97·60 | 98·30 |
| Облїґи ком. Банку кр. 5% II ем. | 102·50 | —·— |
| „ „ „ „ 4½% | 100·50 | 101·20 |
| Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор. | 97·50 | 98·20 |
| Позичка краев. з 1873 по 6% | 104·— | —·— |
| „ „ 4% по 200 кор. | 97·50 | 98·20 |
| „ м. Львова 4% по 200 кор. | 94·30 | 95·— |
| **IV. Льоси.** | | |
| Міста Кракова . . . . . . . . . | 27·50 | 28·50 |
| Міста Станиславова . . . . . . . | 50·— | —·— |
| Австр. червон. хреста (Курс віденьский) . . . . | —·— | —·— |
| Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . . . . | 10·40 | 11·— |
| Італ. черв. хреста (Курс віденьский) . . . . | 11·— | 12·— |
| Архікн. Рудольфа (Курс віденьский) . . . . | 25·— | 26·— |
| Базиліка (Курс віденьский) . . . . | 6·70 | 7·— |
| Joszif (Курс віденьский) . . . . | 3·70 | 4·40 |
| Сербскі табакові (Курс віденьский) . . . . | 4·25 | 5·25 |
| **V. Монети.** | | |
| Дукат цїсарский . . . . . . . . . | 5·66 | 5·76 |
| Рубель паперовий . . . . . . . . | 1·27 | 1·28 |
| 100 марок німецких . . . . . . . | 58·70 | 59·10 |
| Доляр америк. . . . . . . . . . | 2·40 | 2·50 |



За редакцию відповідає: Адам Кроховецкий.

# TYGODNIK ILLUSTROWANY

З роком 1899-им розпочинаємо 40-ий рік істнованя нашого письма, хотячого і дальше бути приятелем кождого дому.

Завдяки моральній і материяльній підпорі суспільности, наш „Tygodnik“, почавши від скромного початку, міг розширити ся і станути на рівній степени з подібними видавництвами цілої Європи.

По мисли засади; „Поводжене обовязує“, старати ся будемо й дальше поступати наперед, аби бути першими в ряді ілюстрованих письм.

Почавши від 1-го січня 1899 року **розширяємо значно додаток повістий** „Tygodnika“: **кождий передплатник** нашого письма, крім самого письма і дотеперішного додатку повістий, додаваного в аркушах і занимаючого найзнаменитші твори чужої літератури, **одержить**

## без ніякої доплати

(ані за книжки, ані за їх пересилку)

### 12 ТОМІВ ПИСЬМ

## ГЕНР. СЕНКЕВИЧА.

Письма Сенкевича вийдуть в новім, стараннім виданю, **виключно для передплатників** „Tygodnik-а illustrowan-ого“ і обіймуть — винявши спопуляризовану вже трильоґію —

**всї новелї, повісти, листи з подорожий,**

одним словом: цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя, котрий здобув вже славу і популярність в цїлім сьвітї.

Кождий том **Бібліотеки СЕНКЕВИЧА** обнимати буде що найменше **10 аркушів**, формату звичайної 8-ки, **на добрім папері і добрим друком.** Загальне число томів буде около 30, містячих в собі слїдуючі твори Сенкевича:

НОВЕЛЇ. Stary sługa. — Hania. — Szkice węglem. — Janko Muzykant. — Przez stepy. — Orso. — Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela. — Komedya z pomyłek. — Za chlebem. — Latarnik.— Niewola tatarska.— Jamioł. — Bartek zwycięzca. — Ta trzecia. — Sachem.— Sielanka.— Walka byków w Hiszpanii. — Wspomnienia z Mariposy. — Z puszczy Białowieskiej. — Wycieczka do Aten.— Wyrok Zeusa. — Z wrażeń włoskich. — Organista z Ponikły. — U źródła. — Lux in tenebris lucet. — Bądź błogosławiona. — Pójdźmy za Nim.

ЛИСТИ З ПОДОРОЖИЙ по Америцї і Африцї. — Листи з Риму, Венеції і Парижа.

ЛИСТИ О ЗОЛЇ.

ДРАМАТ. Na jedną kartę. — Czyja wina?

ПОВІСТИ. Bez dogmatu. — Rodzina Połanieckich. — Quo vadis, повість з часів Нерона.

Тим способом в протягу кількох лїт, кождий передплатник „Tygodnik-а illustrowan-ого“, одержуючи річно звиж 120 аркушів найлїпших творів лїтератури польскої, стане властителем бібліотеки Сенкевича, недоступної доси задля високої цїни для ширшого загалу читаючих.

Редактор: Др. ЙОСИФ ВОЛЬФ.

В слїдуючім роцї „Tygodnik“ друковати буде одночасно **дві повісти оригінальні,** іменно, крім

## „KRZYŻAKÓW“ СЕНКЕВИЧА

зачнемо з Новим Роком 1899-им друк більшої повісти п. з.:

## „ARGONAUCI“ Елїзи Ожешкової, і

## ПРУСА „TAM!..“

Посїдаємо також оригінальну працю славного нинї заграницею писателя **Станїслава Пшибишевского,** котрий написав для нас по польски поему прозою п. з.: **„JASNE NOCE“** ілюстровану К. БРОНЕВСКИМ.

Крім того в части белетристичній маємо запевнене сотрудництво таких писателїв, як: **Bałucki Michał, Ks. Chełmicki Zygmunt, Gliński Kazimierz, Gomulicki Wiktor, Jankowski Czesław, Jeske-Choiński Teodor, Jordan, Konopnicka Marya, Lubowski Edward, Or-ot, Reymont Władysław, Marya Rodziewiczówna, Sewer, Szymański Ad., Tetmajer Kaz.** і і.

Також помістимо для нас написані три специяльні студиї:
**„WSPÓŁCZEŚNI POECI POLSCY“** написав А. ЛЯНҐЕ.
**„NOWA BELLETRYSTYKA POLSKA“** нап. А. ПОТОЦКИЙ.
**„O KRYTYCE WSPÓŁCZESNEJ POLSKIEJ“** нап. Володисл. ЯБЛОНОВСКИЙ.

Посїдаємо також студию порівнавчу **Іґн. Матушевского:**
**„Stanowisko Mickiewicza w literaturze powszechnej“,**
та працю Л. КОРОТИНЬСКОГО **„O TOMASZU ZANIE“.**

Помістимо також незнані доси
**LISTY ZYGMUNTA KRASINSKIEGO do Delfiny Potockiej (1839-1843),**
з поясненями Раймунда Станїслава КАМІНЬСКОГО.

Знаний фільософ і знаток Плятона п. **В. Лютославский,** жертвував нам оригінальну а дуже популярну розвідку п. з.:

**„Istnienie duszy“,**

в котрій, на підставі науковій доводить, що в чоловіцї треба конче признати істнованє індивідуально-духового початку.

Дальші серії цїкавої статї **Олександра Кравсгара**
**„O DAWNYCH PAŁACACH WARSZAWSKICH“,**
з многими ілюстрациями, вже маємо, а крім того дуже інтересну річ **Г. Садовского** п. з.:
**„ORDERY I OZNAKI HONOROWE DAWNEJ POLSKI“.**

В безплатнім додатку повістевім помістимо новий роман історичний звістного нинї угорского автора **Юлїя Вернера** п. з.:

## „Z POPIOŁÓW“.

Красний тон і занимаючий роман з часів угорских війн домових, перетолкувала для „Tygodnik-а“ п. В. Ярошевска.

**В ЧАСТИ ІЛЮСТРАЦИЙНІЙ** подамо **репродукції найзнаменитших малярів наших також і красками.**

Видавцї: ҐЕБЕТНЕР і ВОЛЬФ.

**Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНИ принимає, числа оказові і проспекта даром висилає**

## Головна Аґенция і Експедиция „TYGODNIKA“ у Львові

**Пасаж Гавсмана ч. 9 і всї книгарнї і контори письм.**

**Передплата виносить з додатками і премією т. є. з 12 томами письм Сенкевича:**

У Львові: квартально: **3** зр. **60** кр., піврічно: **7** зр. 20 кр., річно: **14** зр. **40** кр.
В Галичинї з пересилкою почтовою: квартально: **3** зр. **75** кр., піврічно: **7** зр. **50** кр., річно: **15** зр.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).